



15.08.2011

Kj/8

§ 684

Lausunto Varautuminen ja kokonaisturvallisuus - komiteamietinnöstä

HEL 2011-000148 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa komiteamietinnöstä seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että yhteiskunnan kokonaisvarautumisen tilaa seurataan ja kehitetään tiiviissä yhteistyössä ja että koko yhteiskunnan voimavaroja hyödynnetään varautumisessa erilaisiin uhkiin. Komiteamietinnössä on kattavasti esitelty yhteiskunnan varautumisjärjestelyt.

Kunnat ovat keskeisiä toimijoita peruspalveluiden tuottajina ja siten vastaavat merkittävässä määrin yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen ylläpidosta. Kuntien velvollisuudet eri uhkamalleihin varautumisesta ja varautumisen kustannusten kattamisesta on suuri. Pääkaupunkina ja valtakunnallisesti merkittävien toimintojen keskittymänä Helsingillä on muita kaupunkeja suurempi vastuu huolehtia muun muassa kriittisen perusinfrastruktuurin toiminnasta.

Komiteamietinnössä painotetaan elinkeinoelämän ja järjestöjen merkitystä, mutta kunnat jätetään vähäiselle huomiolle. Helsingin kaupunki katsoo, että erityisesti suuret kaupungit tulisi huomioida paremmin valtakunnallisessa varautumisyhteistyössä.

Helsingin kaupungin yksityiskohtaiset lausunnot komitean keskeisistä kannanotoista ja ehdotuksista ovat seuraavat:

Ennakoivan varautumisen vahvistaminen –luvussa esitetyt nimikehdotukset ovat tarkoituksenmukaisia ja kuvastavat hyvin nykyistä käsitystä varautumisesta. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että myös kuntien merkitys otettaisiin paremmin huomioon varautumiseen liittyvässä yhteistoiminnassa.

Helsingin kaupunki on samaa mieltä komitean linjauksesta, jossa todetaan, ettei ole syytä kehittää säännöksiä erityisistä menettelytavoista tai johtamisjärjestelmistä häiriötilanteita varten.

Helsingin kaupunki yhtyy mietinnössä esitettyyn näkemykseen siitä, että tilannekuvatoiminnan kokonaisuuden hallinta ei toimi



tarkoituksenmukaisella tavalla. Kaupunki pitää tärkeänä, että mietinnön mukaiset tilannekuvatoimintaan liittyvät kehitysehdotukset toteutetaan.

Kaupungit – ei ainoastaan elinkeinoelämä ja järjestöt – tulee huomioida tilannekuvatoiminnassa tiedon tuottajina ja vastaanottajina. Kaupungin käyttöön tulisi saada riittävästi tietoa ajankohtaisista turvallisuustapahtumista.

Varautumisen ylimmät johto- ja vastuusuhteet –luvussa esitetty avoimen seminaaritoiminnan järjestäminen nähdään tärkeänä ja kannatettavana toimintana. Myös tässä yhteydessä suuret kaupungit tulisi huomioida laajemmin.

Helsingin kaupunki kannattaa Varautumisen hallintorakenteen kehittäminen -luvussa esitettyä turvallisuus- ja puolustusasian komitean laajentamista, mutta korostaen suurten kaupunkien huomioimista komitean kokoonpanossa. Kaupunki esittää, että esityksen mukaisten talous- ja yritysmaailman sekä kansalaisjärjestöjen edustajien lisäksi komiteaan nimettäisiin edustaja yhdestä pääkaupunkiseudun kaupungista.

Alue- ja kuntatason kehittämisehdotusten osalta kaupunki toteaa, että Helsingissä kaupungilla, viranomaisilla ja ylikunnallisilla organisaatioilla on toimivat yhteistoimintajärjestelyt. Alueellinen valmiustoimikunta nähdään hyödyllisinä keskustelu- ja kehittämisfoorumina. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että erityisesti tilannekuvajärjestelyjen luomiseen ohjataan riittävästi voimavaroja.

Helsingin kaupunki pitää Kuntaliiton merkitystä valtakunnallisena toimijana merkittävä, mutta Helsingin kaupungin varautumisen osalta on tärkeää, että kaupunki sitoutettaisiin yhteiskunnan kokonaisvarautumiseen aikaisempaa tiiviimmin.

Useita hallinnonaloja koskevan varautumisen ohjauksen kehittäminen -luvussa esitetty kannanotto Yhteiskunnan turvallisuusstrategiasta on hyvä. Helsingin kaupunki katsoo, että Yhteiskunnan turvallisuusstrategialla ja sitä edeltäneillä Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategioilla on merkittävä positiivinen vaikutus kaupungin varautumisen kehittämisessä.

Helsingin kaupunki toteaa yhteenvedona, että yhteiskunnan kokonaisvarautumista käsiteltäessä kaupungit tulee huomioida vastaavalla tavalla kuin elinkeinoelämä ja kansalaisjärjestöt. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että kaupungin varautumissuunnittelua ohjaavilla tahoilla on riittävät mahdollisuudet osallistua yhteiskunnan varautumisen kehittämiseen myös valtion keskushallinnon tasolla.

Käsittely

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Tilinro
FI0680001200062637

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566



15.08.2011

Kj/8

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että lausunnon kahdeksas kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Kaupungit – ei ainoastaan elinkeinoelämä ja järjestöt – tulee huomioida tilannekuvatoiminnassa tiedon tuottajina ja vastaanottajina. Kaupungin käyttöön tulisi saada riittävästi tietoa ajankohtaisista turvallisuustapahtumista.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Matti Koskinen, turvallisuus- ja valmiuosaston päällikkö vs., puhelin: 310 22393
matti.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtioneuvoston kanslian lausuntopyyntö

Otteet

Ote

Valtioneuvoston kanslia

Otteen liitteet

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa komiteamietinnöstä seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että yhteiskunnan kokonaisvarautumisen tilaa seurataan ja kehitetään tiiviissä yhteistyössä ja että koko yhteiskunnan voimavaroja hyödynnetään varautumisessa erilaisiin uhkiin. Komiteamietinnössä on kattavasti esitelty yhteiskunnan varautumisjärjestelyt.

Kunnat ovat keskeisiä toimijoita peruspalveluiden tuottajina ja siten vastaavat merkittävässä määrin yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen ylläpidosta. Kuntien velvollisuudet eri uhkamalleihin varautumisesta ja varautumisen kustannusten kattamisesta on suuri. Pääkaupunkina ja valtakunnallisesti merkittävien toimintojen keskittymänä Helsingillä on muita kaupunkeja suurempi vastuu huolehtia muun muassa kriittisen perusinfrastruktuurin toiminnasta.

Komiteamietinnössä painotetaan elinkeinoelämän ja järjestöjen merkitystä, mutta kunnat jätetään vähäiselle huomiolle. Helsingin kaupunki katsoo, että erityisesti suuret kaupungit tulisi huomioida paremmin valtakunnallisessa varautumisyhteistyössä.



Helsingin kaupungin yksityiskohtaiset lausunnot komitean keskeisistä kannanotoista ja ehdotuksista ovat seuraavat:

Ennakoivan varautumisen vahvistaminen –luvussa esitetyt nimikehdotukset ovat tarkoituksenmukaisia ja kuvastavat hyvin nykyistä käsitystä varautumisesta. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että myös kuntien merkitys otettaisiin paremmin huomioon varautumiseen liittyvässä yhteistoiminnassa.

Helsingin kaupunki on samaa mieltä komitean linjauksesta, jossa todetaan, ettei ole syytä kehittää säännöksiä erityisistä menettelytavoista tai johtamisjärjestelmistä häiriötilanteita varten.

Helsingin kaupunki yhtyy mietinnössä esitettyyn näkemykseen siitä, että tilannekuvatoiminnan kokonaisuuden hallinta ei toimi tarkoituksenmukaisella tavalla. Kaupunki pitää tärkeänä, että mietinnön mukaiset tilannekuvatoimintaan liittyvät kehitysehdotukset toteutetaan.

Kaupungit – ei ainoastaan elinkeinoelämä ja järjestöt – tulee huomioida tilannekuvatoiminnassa tiedon tuottajina ja vastaanottajina. Kaupungin käyttöön tulisi saada vastaavanlaista tietoa ajankohtaisista turvallisuustapahtumista kuin valtioneuvoston jäsenille.

Varautumisen ylimmät johto- ja vastuusuhteet –luvussa esitetty avoimen seminaaritoiminnan järjestäminen nähdään tärkeänä ja kannatettavana toimintana. Myös tässä yhteydessä suuret kaupungit tulisi huomioida laajemmin.

Helsingin kaupunki kannattaa Varautumisen hallintorakenteen kehittäminen -luvussa esitettyä turvallisuus- ja puolustusasian komitean laajentamista, mutta korostaen suurten kaupunkien huomioimista komitean kokoonpanossa. Kaupunki esittää, että esityksen mukaisten talous- ja yritysmaailman sekä kansalaisjärjestöjen edustajien lisäksi komiteaan nimettäisiin edustaja yhdestä pääkaupunkiseudun kaupungista.

Alue- ja kuntatason kehittämissuhteiden osalta kaupunki toteaa, että Helsingissä kaupungilla, viranomaisilla ja ylikunnallisilla organisaatioilla on toimivat yhteistoimintajärjestelyt. Alueellinen valmiustoimikunta nähdään hyödyllisinä keskustelu- ja kehittämissuhteina. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että erityisesti tilannekuvajärjestelyjen luomiseen ohjataan riittävästi voimavaroja.

Helsingin kaupunki pitää Kuntaliiton merkitystä valtakunnallisena toimijana merkittävä, mutta Helsingin kaupungin varautumisen osalta on tärkeää, että kaupunki sitoutettaisiin yhteiskunnan kokonaisvarautumiseen aikaisempaa tiiviimmin.



15.08.2011

Kj/8

Useita hallinnonaloja koskevan varautumisen ohjauksen kehittäminen - luvussa esitetty kannanotto Yhteiskunnan turvallisuusstrategiasta on hyvä. Helsingin kaupunki katsoo, että Yhteiskunnan turvallisuusstrategialla ja sitä edeltäneillä Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategioilla on merkittävä positiivinen vaikutus kaupungin varautumisen kehittämisessä.

Helsingin kaupunki toteaa yhteenvedona, että yhteiskunnan kokonaisvarautumista käsiteltäessä kaupungit tulee huomioida vastaavalla tavalla kuin elinkeinoelämä ja kansalaisjärjestöt. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että kaupungin varautumissuunnittelua ohjaavilla tahoilla on riittävät mahdollisuudet osallistua yhteiskunnan varautumisen kehittämiseen myös valtion keskushallinnon tasolla.

Esittelijä

Valtioneuvoston kanslia pyytää Helsingin kaupungilta lausuntoa 17. joulukuuta 2009 asetetun komitean mietinnöstä 31.8.2011 mennessä. Komiteamietintö on luettavissa osoitteessa:
<http://www.vnk.fi/julkaisut/julkaisusarja/julkaisu/fi.jsp?oid=317181>

Vuoden 2009 turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossa edellytettiin, että yhteiskunnan kokonaisvarautumisen järjestelyt sekä siihen liittyvät keskeiset ohjausasiakirjat arvioidaan. Selvityksen laatimista varten perustettiin komitea, jonka tuli saada työnsä loppuun 31.12.2010 mennessä. Komitean puheenjohtajana toimi korkeimman hallinto-oikeuden presidentti Pekka Hallberg. Komitea toimi työnimellä Hallbergin komitea.

Komitea on tehnyt kokonaisvaltaisen selvityksen yhteiskunnan varautumisesta. Komiteamietinnössä on hyvin kattavasti kuvattu varautumisen perusteet sekä yhteiskunnan varautumisjärjestelyt. Komiteamietinnössä on esitetty komitean keskeiset kannanotot ja ehdotukset varautumisjärjestelyiden kehittämiseksi.

Komiteamietinnössä todetaan, että Suomen varautumisjärjestelyt eivät kaipaavia suuria uudistuksia. Komitea korostaa sitä, että varautumisessa on otettava huomioon elinkeinoelämän vahvistunut rooli ja kansalaisjärjestöjen merkitys. Lisäksi komiteamietinnössä todetaan, että valtion aluehallinnon ja kuntatason uudistuksia jatkettaessa tarvitaan yhteistoiminnan lisäämistä. Komitea nostaa esille muun muassa tarpeen kehittää tilannekuvatoimintaa sekä varautumista palvelevan oikean ja välittömän tiedon saamista käyttöön.

Komitea ehdottaa valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisen valiokunnan (UTVA) toimintaedellytysten vahvistamista. Edelleen



15.08.2011

Kj/8

komitea ehdottaa, että turvallisuus- ja puolustusasian komitea (TPAK) tulee nimetä turvallisuuskomiteaksi ja vahvistaa laajapohjaisemmaksi.

Esittelijä katsoo, että Helsingin kaupungin merkitys yhteiskunnan elintärkeiden palveluiden tuottajana edellyttää kaupungin tiiviimpää osallistumista valtakunnallisen varautumisen kehittämistyöhön.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Matti Koskinen, turvallisuus- ja valmiuosaston päällikkö vs., puhelin: 310 22393
matti.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtioneuvoston kanslian lausuntopyyntö

Otteet

Ote

Valtioneuvoston kanslia

Otteen liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alv.nro

FI02012566